

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

DE
TIENDAAGSCHE
VELDTOCHT.

Zegekroon,

DEN PRINS VAN ORANJE

EN

ZIJNE DAPPEREN

AANGEBODEN;

DOOR

A. van der Hoop, Jr.

Wie is het dien de lauwer voeght,
Die met een aanzicht, zoo vernoocht
Gezeten op zijn zegewagen,
Nu keert van 's vijands nederlagen?
VORDEL.

DERDE DRUK.

AMSTERDAM,
BIJ BREST VAN KEMPEN,

Op de Prinsengracht, tusschen de Ree- en Beerenstraten.

MDCCCLXXXI.

Aan

Leyne Koninklyke Hoogheid,

DEN PRINS VAN ORANJE,

VELDMAARSCHALK;

Opperbevelhebber

VAN HET

NEDERLANDSCHE LEGER.

Koninklijke Dorst!

Een der waardigste onderwerpen, waarmede de Poezij zich kan bezig houden, is het verbreiden van den lof van groote Helden, en het verheffen van de eere des Vaderlands.

De roemvolle Veldtocht, welke het Nederlandsche Leger, onder Uwer Hoogheids

bevelen, in tien dagen ten einde bracht, geeft daartoe eene luistervolle stoffe aan de hand.

Vol van onkreukbare liefde en bewondering voor Uwe Koninklijke persoon; blakende voor de eere des dierbaren Vaderlands, dat in zoo vele opzichten is en was een toonbeeld van de bescherming des Almachtigen, heb ik in de eerste oogenblikken van geestdriftvolle verrukking, bij het vernemen der glorierijke Wapenfeiten, naar de Lier gegre-

pen, en de zegepraal van Oranje en Holland in eenige toonen getracht te verheerlijken.

Aan wien anders zoude ik die toonen voegzamer kunnen opdragen dan aan Uwe Koninklijke Hoogheid, den beminden Opperbevelhebber, onder Wiens heldhaftige en ridderslijke aanvoering, de nationale legerscharen laauweren plukten, zoo schitterend, als ooit den Hollander versierden; en der Vaderlandsche Geschiedenis eene bladzijde toevoegden, zoo schoon als deze er eene vermag aan te bieden?

Mocht dit Gedicht Uwer Koninklijke Hoogheid niet onwelgevallig wezen, en ter verpoozing van gewichtiger bezigheden een enkel oogenblik van aangename herinnering opleveren, dan waren de wenschen vervuld van

UWER KONINKLIJKE HOOGHEIDS

Ochtmoedige Dienaar en oprechte
Bewonderaar

ROTTERDAM,
DEN 30 AUGUSTUS 1831.

A. VAN DER HOOP, J^r.

I.

*G*oorzang.

---

*Wij geven elk zijn eer,
En hangen in 't gestarnt hun triomfant geweer:
Maar al hun roem kan niet bij onze helden halen.*

ANTORIDES.

Waarom toch zoudt ge, o cyther, langer zwijgen,
Tot doodsche rust veroordeeld aan den wand;
Daar ik het hart mij in de borst voel hijgen,
Door vrengd verrukt bij de eer van 't Vaderland,
En d'oorlogsroem in 't heldenperk verkregen,
Door Nassaus moed en Hollands wrekend zwaard?
Is hij, wiens toon niet jubelt in dien zegen,
Zijn grootschen naam, zijn rang als Dichter waard?
Voorzeker neen! — 'k Wil wat mij 't hart doet blaken,

En 't bloed ontvonkt door zalig vreugdgenot,
Aan 't Vaderland in zangen kenbaar maken,
Van heilgen dank doorgloeid voor Neêrlands God.
Al praalt mijn naam met Febus lievelingzonen
In 't heiligdom der uitverkoornen niet;
'k Wil Nassaus moed en heldendaden kroonen,
Met bloemenkeur, die eigen kunst mij biedt.
Laat andren vrij met onbetembre schachten
En arendsvlucht, in trotsche hemelvaart,
Naar blinkende eer en weidsche glorie trachten,
In 't Godenlied, Homeer of Tasso waard!
'k Zal aan hun lied mijn zangrig hart verrukken,
Mijn koeler borst verwarmen aan hun gloed;
Maar thands mijn ziel in toonen uit te drukken,
Is mijn gevoel het allerhoogste zoet.
Wat zegt al 't goud van andre kunsttrezoren,
En 't laauwerloof, door de eeuwen niet verdord?
Den Dichter is de hoogste vreugd beschoren,
Als hij zijn ziel in zangen overstort!

Gloei geestdrift dan ; gloei lichtstar van mijn leven,

o Godsgeschenk , o gaaf der Poëzij!

Klink zegelied , klink vrolijk en verheven ;

Nuforsch van toon , dan zoet van melodij!

Zijt Nassaus moed en oorlogsroemverkonder ;

Breng hulde en eer aan Hollands krijgrenschaar ,

En huw 't geknal van Mavors schorren donder

Aan 't zacht geruisch der teedre Eoolsche snaar!

II.

De Geldtocht.

*Nu ging de blijbaar op van 'tzegevierend leger,
In Hemath weérgekeerd. Geen stem, geen adem zweeg er:
't Juicht alles. Alles streeft den Koning in 'tgemoot,
En strooit hem rozen; strooit narcissen voor zijn voet.
» Wees welkom (roept men); Vorst, in 's Hemels gunst gegeven!
Verwinnaar! heldenhoofd, voor wien de reuzen beven!
Verheug uw volken met uw aanblik weér, en straal
Ons gunstig toe. Keer weér, in Godenzegepraal.*

BILDERDIJK.

- » Te lang den smaad verduurd van lastrende oproerlingen,
- » Die, op hun gruwlen trotsch, naar Hollands schande dingen!
  - » Te lang in laffe rust met opgestoken zwaard,
  - » Oud-Hollands dierbaar erf voor 't woën des Belgs bewaard,
- » Gelijk der dijken muur, bij gure Noorderstormen,
- » De zee belet ons land weér tot een zee te vormen.
  - » Beweging is aan hem, die huis en hard begaf,
  - » Behoeftē : werkloosheid verstrekt den moed ten graf.
- » Het edel strijddros praalt het schoonst in 't uur van 't kampen,
- » Het vaandel in den smook der blaauwe stulferdampen,

»'t Verplettrend schutgevaart , wanneer zijn donder klinkt;

» Het staal , waarop het bloed eens wreeden vijands blinkt.»

Dus sprak in 't Hollands heir, voor de eer ten strijd getogen ,

Zoo menig fiere held en wischte een traan uit de oogen ,

Of riep met ongeduld en hevig boezemslaan :

» Wanneer breekt voor mijn moed het uur van strijden aan? »

God dank ! die dag genaakt , waar duizenden naar smachten ,

Die moed en geestdrift kweekt , en nieuwe heldenkrachten.

De held van *Quatrebras* , Oranje komt in 't heir ;

Juich , Hollands krijgrenschaar , gij hebt uw lievling weêr !

Klink vrolijk , krijgsmuziek ! waait wapprende oorlogsvanen !

Weêr wuift zijn vederbos ons voor op de eerebanen !

Dat niets het vreugdgevoel , der helden geestdrift stuit ;

Hij sprak 't begeerde woord , het strijdwoord : VOORWAARTS ! uit.

Dat woord rolt door de lucht , gelijk een klatrend donderen ,

En strekt ten voorbô van verheven oorlogswonderen ,

Wier glans Oud-Hollands roem herstelt in vollen dag ,

En 't zwak Europa dwingt tot eerbied en ontzag.

Ja, 'tVOORWAARTS ! klonk alom: aan Vlaandrens vruchtbre zoomen,
Langs 't schuimend pekelzog der breede Scheldestroomen ;
In 't suizend lindenwoud , op de onafzienbre hei
Van Brabands grenzen klinkt de schelle krijgsschalmei ;
Het schettren der trompet , de doffe dreun der trommen ,
En 't staalrinkinken der gesloten ruiterdrommen ,
Op wier gehelnde kruin , als in een zilvren vliet ,
De gouden zomerzon heur schoonste stralen schiet.
De toon des horens doet der jaagren boezem blaken ;
Het strijdros hinnikt fier ; de korenvelden kraken ,
Door 't plettrend wicht gekneusd van wagens en kanon ;
't Oranje vaandel , dat bij Waterloo verwon ,
Ontplooit zich wapprend bij het schaatrend krijgslid zingen ;
Ook in den wakkren kring van de oorlogsvlootelingen ,
Is alles leven en beweging : Ruijters moed ,
Der Trompen glorie zet hun aller ziel in gloed ;
Wat de oude Geuzen voor den eersten Willem waren ,
Zijn ze onzen Willem weer in 't heetst der strijdgevaaren ;
Neen meerder ! want een eed , als nooit gezworen werd ,
Maakt ze onverwinlijk en in vuur en staal verhard ;

Zij zwoeren plechtig 't bloed van held VAN SPEYK te wreken,
En moet het zijn, als hij, de lont in 't kruid te steeken.

Ook op 't onwinbaar slot, dat eens op Antwerps muur,
Een bui van kogels braakte en onheilstichtend vuur,
En 't schandrot strafte, dat in 't bloed van Holland braste,
Bij 't kweken van een vlam, die Neêrlands leeuw vergastte
Op 't eerste morgenrood, na weekenlange nacht,
Die Brabands muitrenrot op Hollands voorspoed bracht;
Ook op dien Vijfhoek, die de Schelde slaat in banden,
Voelt iedre krijger 't hart van 't edelst strijdvuur branden,
Nu held CHASSÉ, zoo lang getergd door schampre taal,
D' olijftak van zich werpt voor 't blinkend oorlogsstaal.

Gelijk bij zomerdag zich onder 't zonnegloeien,
Bij 't graanveld stoven, en het eikenloofverschroeien,
Aan 't maatloos firmament, waaraan geen wolkjen zweeft,
Een ondoordringbaar kleed van zwarte neevlen weeft;
Zoo pakt aan Hollands grens, een drift van onweêrswolken,
Zich onheilspellend saam, tot straf van Brabands Volken.

Vergeefsch , dat Englands list dien wraakorkaan bezweert ,
Of Frankrijks machtwoord hem in de eerste woede keert ;
Vergeefsch , dat Pruissens fiere en steeds krijgshaftige arend ,
In rust verzonken , op zijn laauwerkranzen starend ,
Zijn bloedverwant, naar't schijnt, in'tuur des kampsverzaakt,
Vergeefsch , Oranje sprak en 't vuur des oorlogs blaakt !
De doodsche kalnte vliedt : het licht der bliksemstralen ,
Verheldert beemd en bosch : langs steengroef , berg en dalen
Weêrgalmt dedonder : 't heir rukt voorwaarts : kruid en staal,
Geen slaafziek kruipen schenkt aan Holland zegepraal.
Het leger trekt vooruit op recht en wetten bouwend ,
En op Gods Mogendheid als 't hechtste schild vertrouwend.
Het overschrijdt den grens , die 't erf van Hollands teelt
En Brabands vruchtbren grond ; maar trouwloos volk verdeelt.
Zoogaat de Woudleeuw , wien , (toen 't licht zijn stralen doofde,)
Een tijger , wreed van aard , zijn dierbre welpen roofde ,
Ter wrake uit , als in 't Oost het lieflijk zonlicht rijst ,
En slaakt een raauwen kreet , waar 't woudgediert van ijst.
Ook Braband hoort dien kreet , door Holland aangeheven ,

En doodschrik doet het hart dier heldenscharen beven ,
Die eens door muur en huis verschanst , in broederbloed
De zege van 't verraad op deugd en heldenmoed
Bevochten; en de bloem van Hollands eedle zonen
Door vuige logentaal en snorkend zwetsen honen.
Geen najaarswindvlaag drijft in 't woud met meerder kracht
Het dorre lover voort , dan Hollands legermacht ,
D'ontstelden vijand jaagt langs heuveltop en dalen.
Houdt stand nu , roovers , en bevest de zegepralen ,
Waarmée ge Europa , waar uw oproer voorspraak vindt ,
Sints maanden , ons ten smaad , begoochelt en verblindt.
Houdt stand! Bestrijdt den Vorst , door u verguisd , gelasterd;
Maar door ons heir vergood ; bestrijdt hem ; onverbasterd
Doorstroomt Oud-Nassaus bloed zijn aadren: trekt nu 'tzwaard!
De strijd met zulk een Vorst is d'echten krijgsman waard :
Eens heeft hij voor uw grond zijn dierbaar bloed vergoten ;
Bestrijdt tot loon daarvoor , hem en zijn roemgenooten ,
En toont uw Koning , die u angstvol gadeslaat ,
Dat de overheerde thron op hechte zuilen staat!

Hoe! zou het rot, dat uit zijn hinderlagen,
Door muichelmoord, zijn broedren heeft geveld,
Geen oorlogskans met Hollands krijgren wagen,
Nu de eerebaan hun open wordt gesteld?
Nu ze in het veld het heir bekampen mogen,
Zoo lang door schimp en bittren smaad begroet,
Vlamt nu de vreugd niet vonklend in hun oogen,
Ten eedlen blijk van langgetergden moed?
Vergeefsich, vergeefsich! wèl roept hun Vorst te wapen;
Hun Leopold, hun Koning van één dag;
Vergeefsich, vergeefsich! de legioenen slapen,
Wier krijgspanier de maand September zag.
Een tooverwoord moet eerst hun moed ontvonken:
De dappre Belg begeert een onderpand,
Waardoor zijn heir de zege wordt geschonken,
Dan neemt hij fier het blikkend staal ter hand:
Dan zal hij 't zwaard weér tegen Holland keeren,
En d'eedlen Held, die voor zijn rechten strijdt;
Dan zal zijn arm in 't strijdperk triomfeeren,
Oranjes moed en Hollands deugd ten spijt.

Zal u mijn zang dat machtig strijdsein melden ?

't Is 't *voorwaarts!* van Oud-Hollands scharen niet;

Neen, 't is terug! terug! Septemberhelden;

Terug! Terug! tot Frankrijk bijstand biedt.

Dat slagsein klinkt: met de oogen rood van 't weenen

En siddrend voor zijn pas verkregen kroon,

Schikt Leopold zijn snelle boden henen,

En bedelt hulp van Frankrijks burgerthron.

Dat ruischte Phlips als keurmuzijk in de ooren,

Dien 't volk de kroon van tienden Karel gaf,

En om zijn stoel, die waggelend wankt, te schoren,

Zendt hij zijn heir naar 't siddrend Braband af;

't Driekleurig doek, dat eens met duizend dapperen,

Bij Waterloo, naar 't scheen, voor eeuwig boog,

Zal voor den Belg, als heilge bondsvaan wapperen,

Met d'eigen glans, waarmêe 't zoo vaak bedroog.

Gudules stad heeft naauw die maar vernomen,

Of alles juicht met schaatrend feestgeschal.

Men ziet alom de krijgers strijdwaarts stroomen

Der zege wis, en tuk op Hollands val.

Wie hunner zou aan Hollands moed gelooven?

't Verachtlijk volk, dat in moerassen leeft,

Wordt als een wolk van asch uit één gestoven,

Zooras de Belg het sein ten aanval geeft.

Al heeft CHASSÉ voor Antwerps sterke wallen,

De zeetriomf van Doggersbank gevierd;

En 't grijze hoofd en Hollands heldentallen,

Met nieuwen roem en eere loof gesierd.

Al heeft de Zeeuw, ten spijt van hinderlagen,

En 't moordend lood van driedubble overmacht,

In 't groen Cadzand den standaard weggedragen,

En 't Belgiesch heir den neêrslag toegebracht;

Geen nood! hij zal het hoofd eens onderhalen;

Zijn zege is klein; zijn nederlaag zij groot;

(Dus snoeft de Belg) ons heir zal zegepralen;

Zijn heildag rijst: het heeft een bondgenoot!

In 't vruchtbaar land, waar langs de Maas heur wateren

Langs berggraniet en oevers, steil van boord,

Met zilvren glans en zoet geruisch doet klateren,

Wordt nu alom het oorlogslied gehoord.

Het snorkend heir, dat onder Daines vanen,

Bij Venloos muur, een handvol volks verwon,

Zal zich op nieuw den weg ter zege banen,

Den glans ten dienst van Brabands gloriezon;

Als de ever, die in 't jachtperk ingesloten,

Den lichtsten brak met d'elpentand bespringt,

Is 't heir der Maas op 't zwakste deel gestoten

Van Hollands macht, die moedig voorwaarts dringt;

Maar de eedle bloem van Aemstels schuttrenschen,

En 't leeuwenras van Vrieslands vrijen grond,

Schoon klein van tal, belacht de strijdgevaaren,

En straft den Belg voor 't geen zijn trots bestond.

Tuig Hasselt, tuig van Aemstels heldenglorie;

Van Gronings moed, van Nassaus dapperheid;

Van Daines schand, van Hollands krijgsvictorie,

En hoe God zelf de heirspits heeft geleid!

Verbeelding, breng mij 't schoon taafreel voor de oogen,

Toen 't heir der Maas, bestookt door schrik en dood,

En onbestand voor Neêrlands strijdvermogen,

Gelijk een rhee van 't bloedig slagveld vlood;
 Toon mij dien schat van wapens, oorlogsvanen,
 Dat veldgeschut, ons moedig heir ten buit;
 En roepe ik dan, het oog bedaauid met tranen:
 »Heil Hollands Leeuw, den triomfeerder!» uit.

Maar nog toeven schooner laauwren, hooger trap van roem en eer,
 In 't bewondrend oog der volken, Nassau met zijn moedig heir.
 Ziet uw oog die steile heuveln, dreigend met geschut beplant;
 Waar die oorlogsscharen weemlen, talloos als het oeverzand?
 Alwat wapensdraagt in Brabant, wat ontkwam aan 't Hollandsch zwaard,
 Staat daar, met zijn Vorst in 't midden, als een stalen muur geschaard.
 Op den IJzeren berg, die Leuven op zijn breede schoudren torscht,
 Spot weêr Brabant met ons leger en verguist d' Oranje Vorst,
 Die aan 't hoofd van Hollands helden, ridderlijk en onversaagd;
 Maar met God en de eer voor oogen, als een leeuw den aanval waagt.
 Ja, weêr smaalt de teelt van Vlaanderen op Oud-Hollands legervaan;
 Want hier kan hij 't Neêrlands leger, als het rijpend koorn verslaan.
 Voor zich, ziet hij van zijn bergen, als een trotsche titan neêr,
 Achterwaarts mag hij vertrouwen op de hulp van Frankrijks heir.

Keert terug, nu wakkre zonen, die in Zuid, in West en Noord,
Voor Oranje tradt in 't wapen, door den schoonsten moed gespoord!
Keert terug!-gij zijt gewroken; Holland doet uw deugden recht,
Zonder dat gij nieuwe kransen, om uw heldenslapen vlecht.
't Krijgsgeluk is wisselvallig; keer terug, o jonglingstoet!
Ach, het vaderland zal treuren bij 't vergieten van uw bloed.
Ach, hoe menig droeve moeder zal met hartverscheurbren toon,
Vruchteloos naar kondschap toeven van heur teërbeminden zoon!
Ach, hoe menig teedre gade wacht vergeefs den weerkomst af
Van hem, dien de dood bestemde tot een prooi van 't heldengraf?
Ach hoe menig droeve zuster, ach hoe menig jonge bruid
Ziet vergeefs met weenende oogen naar den teergeliefden uit!
Keert terug, dan jongelingen! nacht verleng uw duisterheid,
Houd uw breede ravenvleuglen over 't aardrijk uitgespreid!
Waarom zoudt gij heden vlieden voor den blijden zonnegloed?
Ach, het Vaderland zal treuren bij 't vergoten heldenbloed!

De dageraad breekt aan en kleurt den Oosterhemel;
En dooft de flikkring van 't verwarmend vlamgewemel

Der oorlogsvuren , bij wier barning 't leger rust,
Door lijfvermoeinis in een zoeten slaap gesust.
De morgenwektrompet schalt bij dat uchtendgloren;
De doffe klank der trom laat zich in 't ronde hooren ;
Het heir ontwaakt, verrijst, grijpt sabel en geweer ,
En gaat op nieuws ten kamp voor God , Oranje en de eer.

Dan naauwlijks doet de zon aan 't graauw der hemeltransen
Heur zielverheugend licht met duizend stralen glansen,
Of voor d'ontvlamden blik van Hollands heldenstoet,
Verhult een dikke damp den gouden uchtendgloed ,
Verdooft het lichtgekaats , omwalmt de scherpe stralen,
En doet den krijger als in maanschijn omme dwalen.
Zoo kwijnt in 't kerkgewelf in mastiksmook en waas,
De morgenbidlamp dof door 't weemling breekend gaas.
De zon van Austerlitz ! dus klinkt het in de scharen ;
Bij hem , die rimpelvol en grijs gelokt van hairen,
Van 's levens bloeitijd af met eer de wapens draagt,
En in zoo menig kamp zijn leven heeft gewaagd ;
Maar menig jongling , wien een hooger drift bemachtigt,

Heeft met een biddend hart zijn eed aan 't land bekrachtigd;
Hij, die voor d' eerste maal den dood voor oogen ziet,
Herdenkt aan Austerlitz of Wagrams laauwren niet,
Noch al de velden, die van krijgstriomphen spreken;
Die zon in mist gehuld is hem een heilger teeken;
Zij maant hem aan Gods macht, onwankelbaar en groot,
Die 't onrecht haat en straft, die uit der Schelfzee schoot,
Voor 't heir van Israël een rookzuil op deed hevelen,
Om 't oog van Memphis Vorst en ruitren te overnevelen,
DIE GOD IS MET ONS, roept hij uit, in d'uchtenddamp,
Bereidt Zijn arm ons zege, en 's vijands leger rämp.

De Leijdsche jaagrenstoet, die 't Nederlandsch Athenen
Verliet, om 't Vaderland den forschen arm te leenen;
En Flevoos jonglingsbloem, trekt op bij 't hoorngeluid,
En lokt door schot bij schot den Belg ten veldslag uit,
En tart bij 't voorwaarts gaan, en 't moeilijk bergbeklimmen,
De krijgsmortieren, die hen dreigend tegengrimmen;
Hen volgt, zoo ver het oog zich voor en zijdwarts strekt,
Een dichte krijgspalanx, door ruitery gedekt

En koopren monden , die bij 't talloos kogelslaken ,
Op 't heir van Leopold , dood en verwoesting braken.

Wie is die held , gekleed in vollen veldheers dosch ;
Gestegen op een snel en manenschuddend ros ?

Nu prijkt hij aan het hoofd der fiere ruiterscharen ;
Dan rent hij 't voetvolk voor in 't heetste der gevaren :

Hij spreekt , en alles vliegt ; hij wenkt , en alles staat ;
Geen krijgsman , die hem niet bewondrend gadeslaat ;

Als Hollands Legergod en Vorstlijke onrechtwreker.

Met hem is 't moedig heir van de overwinning zeker ;

De witte vederbosch , die op zijn strijdhoed praalt ,
Werd altijd door den glans der gloriezon bestraald.

Wie is die krijgsman toch , die aller hart doet branden ?

't Is Willems oudste telg ; de steun der Nederlanden ;

't Is de eedle Kroonvorst , om zijn moed te recht vergoed ;

Wiens overkostlijk bloed voor Hollands vrijheid vloot ,

Toen Frankrijks Dwingland heel Europa riep ten strijde.

Een moedig Legerhoofd draaft rustig aan zijn zijde :

't Is Freedrik , veler lust , des Konings tweede zoon :

Niet minder blaakt zijn borst voor't recht van land en thron.

Zijn vader eindloos dier en halsvriend van zijn broeder,
Vond Neêrlands heirschaa lang in hem een zorgend hoeder,
Toen nog Oranje met een andren last bekleed,
Het zwaard niet voeren mocht tot wering van 's Lands leed.

't Heldhaftig broederpaar doet aller geestdrift gloeien.

't Geschut laat middlerwijl zijn noodorkanen loeien;

Zijn kogelhagel treft vernielend heinde en veer,

En maait de reien weg van Vlaandrens oorlogsheir;

Maar hoe die hagel woed', 't blijft van zijn hooge bergen,

Met fieren wederstand den moed van Holland tergen.

In 't doornig kreupelhout, in hinderlaag geschaard;

Of achter kling en rots beschermd voor 't schut gevaart,

Blijft nog de Belg zijn hart door d'ijldlen waan betooveren,

Dat nimmer 't Hollandsch zwaard den bergtop zal veroveren.

Niet ver van Leuvens wal verheft met breede kruin

Een grijs bemoschte abtdij haar torens van arduin.

Die stille bidwijk is thands in een *fort* herschaper:

De muren daavren van den klank van staal en wapen.

Voor vensterholte en nis wordt zwaar geschut geplant:

Daar waant zich Leopold voor Neêrlands moed bestand,
 En droomt, wijl dwaze trots 't laatdunkend hart doet jagen,
 Van Brabands zegepraal en Hollands nederlagen.

Ga voort, kortzichtig Vorst; door SPRENGERS moed geleid,
 Braveert *hier* 't Hollands heir, *uw* reuzen dapperheid;
 't Beantwoordt *uw* metaal met veldtuig en musketten,
 En toont uw steenen muur een muur van bajonetten.

Dáár klinkt op eens een knal, gelijk een donderslag;
 Dáár zinkt de vederbos die 't leger wappren zag;
 Dáár barst een klaagtoon los: Oranje ligt verslagen!
 Goddank! slechts 't strijddros, dat den Veldheer heeft gedragen,
 Zonk stervend neêr: de held spreekt rustig en bedaard:
 » Op, helden op, ten strijd! — Men geef me een ander paard!»
 Nu is de geestdrift van het heir niet in te toomen.
 Nu ziet men 't leger, als de golven voorwaarts stroomen,
 De dijken sloopend in het winternoodgetij.
 De dappre schutters, 't veldkanon, de ruitery,
 't Rukt alles woedend op: hun wraakkreet is *verdelgen!*
 En 't heir stort krakend op de in strijd geschaarde Belgen.

Gelijk in 't voorjaarsweêr , wanneer het buiig Noord ,
Door sneeuw en hageljacht de hoop des landmans stoort ,
Een witte dosch soms 't groen verhult der korenvelden ,
Werd Leuvens berg bedekt door Brabands trotsche helden ;
Maar even , als in 't uur , waarin de zon weêr schijnt ,
Dat schittrend wit gewaad , in luttel tijds , verdwijnt ,
Zoo smolt de legerbloem van Brabands burgermachten ,
Toen Hollands eedle Leeuw zijn onverwinbre krachten
Hen toonde , en voor Oranje ontgloeid ter zegepraal ,
Hun talrijk heir versloeg door sulfervuur en staal .
Verschrikt ziet Leopold bij 't woên der krijgsellenden ,
Op nieuws de zegekans tot heil van Holland wenden ;
Vergeefsich , spoort hij zijn heir met keur van woorden aan ,
Om voor zijn wanklen throon weêr pal in 't vuur te staan ;
Zijn leger moet alom op Leuvens wallen wijken ;
Het slagveld is bezaaid met heuvelen van lijken .
't Geschut , de laatste muur , die held Oranje stuit ,
Werd in den worstelstrijd aan Hollands moed ten buit ;
Het Belgiesch leger vlucht : de zware ruiterdrommen
Vervolgen voet voor voet de ontstelde strijdkolommen ;

Door borstkuras en helm voor vuur en staal bestand ,
Ploft hun tweesnijdend zwaard den Belg verminkt in 't zand ;
Terwijl hun ros , dat in dien krijgstriomf wil deelen ,
Hun ledenplettrend draagt door bloed en bekkeneelen.

De doodschrik heerscht alom , en zoekt in kermen lucht ;
De pas verkoren Vorst begeeft zich snel ter vlucht ,
Door zielverscheurbre spijt en schandgevoel gedreven ,
En siddrend als een kind voor diadeem en leven.

De laatste hoop verdwijnt en Leuvens veege muur ,
Met wis verderf bedreigd door WEYMARS oorlogsvuur ,
Neemt Englands voorspraak in dien schrikbren stond te stade ,
En vindt bij Hollands held vergeving en genade.

't Vernederd overschot van Brabands talrijk heir ,
Keert ongeteisterd naar zijn erf en huisgoôn weêr ,
Wijl Nassaus leger juicht in 's Vijands nederlagen.

Zoo werd Oud-Hollands recht gewroken in tien dagen.

III.

Sege Lied.

---

*Oranjes kroon zal heel Euroop vereeren ,
Oranjes troon staat onmetoetlijk vast:
Oranjes stam zal heel de wereld leeren ,
Wat houding thands aan 's Werelds Forsten past.*

DA COSTA.

Stemt Vaderlandsche Bardenscharen ,
Den Vaderlandschen cyther weêr ,
En ruisch tot lof van Hollands heir ,
De hymne van uw gouden snaren.
Juicht, legerknecht en ruiter vlood ,
Met krijgsbanier en oorlogswagen !
Zij werden door ons staal verslagen ;
't Was God , die Holland bijstand bood.

Beroemende op zijn gruweldaden ,
Zijn snood verraad en broederslacht ,
Werd Hollands Leeuw door hen veracht ,
En wilden ze in zijn bloed zich baden ;
Maar fier en onbesmet van aard ,
Verdroot hem 't helsch bestaan dier tijgers ;
Hij streed met d'echten moed eens krijgers ,
En Braband boog voor Hollands zwaard.

Plukt eikenloof en laauwerbladen ,
Vlecht zegekrans en bloemfestoen ;
Versiert Oranjes krijgsblazen ,
Tot loon van ongelijkbre daden !
Hem tooi de glans der gloriezon ,
En lichte op Hollands heldenscharen ;
Hij vreesde strijd noch doodsgavaren ;
Hij kwam , hij zag - en overwon !

Slechts tienwerf deed de zon heur stralen ,
Als tuige van der helden kamp ,
In 't blaauw gehuld van sulferdamp ,
Met zwakken luister Westwaarts dalen ;
Slechts tienwerf rees ze in 't Oosten op ,
Met rozenverwig dons omvederd ,
Of 't Belgiesch monster lag vernederd ,
En boog in 't stof zijn drakenkop .

Europa , dat van 't recht verbasterd ,
Ons worstlen zaagt aan 's afgronds boord ;
Maar slechts naar 't smalen hebt gehoord ,
Van hen , wier mond ons hoont en lastert !—
Euroop , blijf ijskoud bij ons lot ,
Bij 't schijnbaar vreëbehoud beoogen ;
Maar maak die waarheid ons ten logen :
Met Hollands heir was Hollands God .

Ja, God volwrocht aan ons Zijn wonderen ;

Hij streed aan onze heldenspits :

Hij was Oranjes zegegids,

Bij 't legerschokkend buskruiddonderen.

Door borstkuras en muren heen ,

Heeft Hij den Belg door schrik geteisterd ,

Gelijk de orkaan het woud ontheistert ,

Hem zij de zege, Hem alleen !

Hem zij de lof , Hem zij de glorie !

Gelukkig , wie Zijn woord vertrouwt ;

Oranje heeft op Hem gebouwd ,

Oranje viert door hem victorie.

Versiert dan vrolijk Hollands tuin.

Doet blijde zegezangen hooren !

Oranje werd door God verkoren ;

De zegen Gods rust op zijn kruin.

Ontfang met Vorstlijke eereblijken ,
ô 's Gravenhages lustwarand ,
Den redder van het Vaderland !
Dat Land zij klein bij andre Rijken
En zonder trotschen Bondgenoot :
Toch vindt er 't heilig recht een woning ,
En in de liefde voor zijn Koning ,
Is 't boven alle landen groot.

Houd eerste Willem ! door 's lands vaderen ,
Als Vader van het Land vereerd ;
Houd uw gezaligd oog gekeerd ,
Naar onzen Willems gloriebladeren.
In hem herleeft uw deugd , uw kracht ;
Hij heeft, als gij zijn bloed vergoten ,
En 't Godsverbond , door u gesloten ,
Beklijft op hem, en geeft hem macht.

Door hem zal Hollands heilzon dagen,
Met oogbekoorbren uchtendgloed;
Hij heeft met echten riddermoed,
Voor de eer van 't land het zwaard gedragen.
Hij heeft verwonnen met zijn heir;
Tuig Leuvens berg en Hasselts zanden!
Hij keert: de olijf bloeit in zijn handen,
En 't zwaard rust in de schede weêr.

Het zwaard ter rust, de olijftak bloeien,
En de oorlogsfakkell ondergaan? —
o God, verwezenlijk dien waan,
Die 't hart van zaalge vreugd doet gloeien.
Doe Vredezon van 's Hemels trans
Op Nederland uw glansen dalen;
Wij smachten naar uw lieve stralen
En zielverkwikbren uchtendglans

Dan word' , bij 't gloeien van uw outer,
De lans , gebezigd in den strijd ,
Een sikkel die het graan doorsnijdt ;
Dan smeed' men 't slagzwaard tot een kouter,
Dan klink' geen schorre krijgsschalmei ;
Dan moog' in struiken en struweelen ,
't Kamuisde geitjen dartlend spelen ,
En 't rundvee vreedzaam gaan ter wei.

Dan zal de handel weêr herleven ;
Die levensaar van Nederland ;
En Noorderijs en Zuiderstrand ,
Om strijd ons keur van schatting geven ;
Dan zal Oud-Hollands achtbre vlag ,
Weêr wappren op de pekkelbanen
Voor West en Ooster Indianen ;
Als toen zij woei van Ruijters stag.

Dan zal weêr Holland, Holland wezen,
Waar 't Volk getrouw aan orde en wet,
En warsch van vreemden tooi en smet,
Zijn vreugde zoekt door God te vreezen;
Dan zal ons Land de Phenix zijn,
Die in denzelfden gloed geboren,
Waarin hij 't leven had verloren,
Op nieuws zich laaft aan zonneschijn.

Heil dan Oranje! heil zijn scharen,
Wier leeuwenaart en krijgsbeleid
Ons oog met hemelzaligheid,
Dien zegenuchtend aan doen staren!
Stem Nederland, één dankbre beê:
o God, die uitkomst schonkt in 't lijden,
Oranje redde ons Land door 't strijden,
Schenk door Oranje ons Land de vree!
